

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 18. Ibunt in supplicium; Desperatam & incurabilem eius credit salutem D. Bafilius, quem prædicta non mouent. Maueant vos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

uit, quam infirmus, quam blandus charissimis Dei seruis, ut ne vestium filum attingeret; quin potius, quasi vltus fuisset ratione pro ipsis, ardore suo tantum vltus est, ut illis vincula combureret, solueretque liberos: an non vim virtutis sua oblitus est ignis: ut seruis Dei non adferret vel minimam molestiam? *Vim virtutis sua oblitus est ignis*: camque conuertit in ventum torris flantem, qui illis nedum noceret, sed et eis foret refrigerio. Attamen, quando ei Deus concessit ut infideles inuaderet Chaldaeos, actutum emisit flammam suas eos apprehensurus, tanto furore ut fornax media dirumperetur, vbi conclusus tenebatur, & prosiliit inquisiturus, ut inuentos in cineres redigeret. Ut autem hoc indicet Spiritus sanctus posuit hæc verba. *Eruptit & incendit, quos reperit iuxta fornacem de Chaldaeis.* Notate verba: *Eruptit, incendit, reperit.* Ipse idem fornacem dirupit, aperuitque flammis suis ostia, *Eruptit*: quasi iudicio polletet, requisit Chaldaeos, quos & reperit: *Reperit*, repertos autem, tanto infecutus est furore, ut viuos concremarit; *Incendit.* Hinc intellige, quid egerit ignis ille, quem Deus immisit contra Aegyptios, & ex eo considera, quid cum eo facturus sit, quem parauit in tormentum demonibus & peccatoribus. O horrendum ignem! o tremendum ignem! O ignem expauescendum! O ignem vltorem Dei iniuriarum. O ignem, qui primo replebitur serpentibus, scorpionibus, bruchis, ranis, dipladibus, bufonibus, & quibuslibet insectis venenatis, quæ possit quispiam imaginari. Deinde non tantum hæc suo non interficiet ardore, sed fouebit calore tac irritabit, ut acerbius, & rabidore spiculo hostes Dei mordcant, quam olim diplades, seu igniti serpentes ingratos Israelitas.

Dan. 3. 48

D. Bern.

L. medita.

6. 4.

I.

Ignis &

gelu tor-

quebunt

simul

damna-

teos.

Matt. 21.

24.

Hinc deduco, talis cum sit ignis ille, non tamen ipsos consumet condemnatos: non enim ignis est consumens, qui paratur ad tormentum, *Sic ignis ibi consumit* (inquit D. Bern.) *ut semper reuertatur: ardebunt miseri in igne aeterno, in aeternum.* O mirabilem ignem, qui nec ipsa tormentum animalia, nec inausillos consumet peccatores. Ita iunctim calore extremo & hortendo gelu cruciabit, ut sicut ex parte hac in gradu aduret superlatio, ita ex illa parte frigore constringet intensissimo, ardore igitur flammatarum rabiem excitabit, & pariter tanto constringet frigore, ut nihil ibidem audias nisi horribilem quendam tremorem, stridorumque dentium: de quo ita Christus: *Ibi erit fletus & stridor den-*

tium. Ignis, qui tandem ut viuos carnis & quasi draco famelicus, in peccatores exardescens, se pascet inter eorum carnes, ossa totumque corpus, omnes illius inuadens partes, ut vorax & heluo molossus: ideoque à Spiritu S. vocatur: *Ignis deuorans*: & implebitur in eis maxima illud Isaia vaticinium: *Vestimentum mixtum sanguine erit in combustionem, & eibus ignis.* Verba hæc *eibus ignis*, (&) *ignis deuorans.* Clarissime manifestant, id quod prædiximus Epulo-buntur. Si terrenis hic ignis, qui in comparatione illius gelu dicitur, adeo te conturbat, quando inauspicato vel extremum digiti tui tangit: ut in caelum vocifereris: quid in illo horrendo aget igne, qui te totum & vndeque contrariis illis qualitatibus torquetur circumiectum?

1. 14.

14.

14.

14.

14.

14.

14.

§. 18. Ibunt in supplicium; Desperam & incurabilem eius credit salutem D. Basilium, quem prædicit non mouent. Mateant vos.

Pronunciata igitur sententiâ diffinitiuâ, nullo recurso seu appellatione admittit: *Ibunt in supplicium aeternum, nisi autem in vitam aeternam.* Ascendet Christus comitibus sanctis aeris superna glorioso triumpho, cælesti melodia cantantibus angelis, *In vitam aeternam*: vitam Dei, vitam gloriosam, vitam omnium bonorum aggregatione ditissimam, vitam ab omni generis malis liberrimam: Impij vero in puteos demergentur sempiternos, aeternum cruciandi. *In supplicium aeternum.* Dirumpetur sub eorum pedibus terra, digluciet, & illos & demones, omnibus tumultuariè ac coarctatim in fornacem illam gehennalem cotruentibus: iuxta illud. *Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem; in quocumque loco ceciderit, ibi erit.* Et ad litteram implebitur, sic opinante D. Ambr.) illud Isaia, qui postquam retulit, quæ ratione homines & Angeli indicabuntur, tandem concludit loquens de peccatoribus ac diabolis. *Et congregabuntur, in congregatione vnus fasis in lacum, damnati simul & demones.* Omnes intermixtim alligati, durissimis ignis catenis, cum omnes in nequitias inter se fuerint alligati, deficientur omnes pariter (teste D. Ioanne) *In stagnum ignis & sulphuris.* In torcular vni furoris ira Dei omnipotentis Præcipites in puteum interitus, sic huius præcius David: *Tu vero Deus deduces eos in puteum interitus.* Verba, præclaris facta mysteriis. *Ibunt* (igitur) *in supplicium aeternum.* In sepulchra sua sempiterna, cum

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

46

Zach. 5. cum vase illo Zachariae, cui locum praefigunt in
10. Babylone: *Ut stabilietur & ponatur ibi super ba-
10. sim suam.* Et prout ille ex loqui amicis praedi-
xit, hic peccator impius. *Lues, qua fecit om-
nia &c. Et demorabit eum ignis, qui non succen-
ditur; affligetur reliquum in tabernaculo suo.* Cu-
rios carminum lectores videant de hoc Tertul-
lianum.

En peccatores finis vester, in quem devenie-
tis, & pertinabebitis *In aeternum* maledicti, caelo
crules, glorie Dei exheredes, confociati, col-
ligati infernalibus monstris, tortoribus & vici-
simis: maledicti aeternis ignibusq; voracibusq; flammis.
Ite maledicti in ignem paratum, O exilium, o
maledictio, o ignis, o aeternitas! o demones,
o homines. o sensus, o ratio, o cor humanum!
An credo, te haec credere? Num fabulae, num
inventiones? fieri ne potest ut haec credens, sic
vivas ut vivis? ut tantum aduertens periculum,
haec non mature consideres? Si hoc (sic credit

D. BAS. Basil) te non permoueat efficacius, nihil
superest, nisi ut te tibi velut desperatum relin-
quamus, nos autem a praedicando desistamus: e-
tenim liquidò couolat cor tuum ipsis esse lapi-
dibus insensibilibus. *Quibus, inquit, verbis te cre-
dabo? Quomodo loquar? Regnum Dei non curas,
gehennam non times: quam anima tuae medicinam
idoneam inueniam? si enim horribilia non metuis,
clara insuper, & pulchra despicis: dispusamus cum
cardo lapideo. Iacta est alea: actum est de te.*
Quis credat fieri posse, ut haec te verba non mou-
ueant, cor tuum non mansuefaciant: *Venite be-
nedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum:*
Quis dicat, his te non terreat: *Discedite a me ma-
ledicti: in ignem aeternum.* Disputamus cum corde

D. C. N. C. N. solebant Gentiles: Christianos esse aut menda-
c. s aut stultos: quia vel ea quae dicunt credunt,
vel non. Si non credunt, mendaces sunt, quia se
ea credere protestantur. Si credant, stulti sunt:
non enim euidentior potest esse stultitia, quam
cum tali fide, vivere tam socordes, sicut viui-
mus, & nostros sequi appetitus sicut animalia, &
nostros tantum indulgere voluptatibus: quasi
numquam actionum nostrarum rationem esse-
mus reddituri, idque non tantum Deo, sed nec
alicui hominum. *Incredulos ita non commoueri,
non mirum, sed nos qui credimus, maxime obli-
pescendum est, ut ita viuamus.*

Hinc valde conforme est, dictum cuiusdam
viri cordati. Duos esse debere carceres apud Chri-
stianos, vnum Sancti Officij Inquisitionis, al-
terum ergastulij Nosocomij: vel enim hoc cre-
Hieron. Bapt. de Lanua, Tom. I.

dis vel non credis. Si hoc non credas; trahunt
te ad carcerem Sanctae Inquisitionis, & viuam
flammis exurunt. Si verò credas, & viuus, ut
viuis, ad compedes traheris stultorum: quae e-
nim stultitia stolidior, quam talia credentem,
tam inertem viuere, tam incurium Deum offen-
dere? Perpendit D. Greg. quam angat quem-
piam processus, in quo de eius vita disputatur:
quas noctes patitur non insonnes: huius exitus
ignorantiâ suspensus, & necessaria cum sit coram
Rege, vel summo Pontifice comparatio? Si ali-
quis vestrum cum suo aduersario, causam auctu-
ritatis in meo iudicio die crastino esset exhibendus, to-
tam forte noctem insonnem duceret, quid sibi dicit
posset, quid obiectioibus responderet, secum sollicita
& assuante mento verjaret ne me inuenires aspe-
rum, vehementer metueret: ne apud me apparet
noxius, formidaret. Et quis, aut quid ego? Nimi-
rum non longè futurus post hominem vermis, si quo
post vermem puluis. Si ergo tanta cura pertimesci-
tur iudicium pulueris, qua intentione cogitandum
est, quo formidare prouidendum tante iudicium
maiestatis: Hoc ipsum dixerit D. Chrysol. de
hoc admiratus, quod eum sciat vir Christianus
se coram summi iudicis manifestandum in tribu-
nali, non se tamen praeparat stricissima red-
dendae rationi. *Dic mihi, homo, cum sistendus sis
ante tribunal Christi, quaeuis potius, quam de eo
loqueris. Cum sit tibi apud iudicem, saepe verbis
tenus, non notu, non interdum, non aliquo temporis
momento, non hora al qua aliquid aliud loqueris,
sed perpetuo de re illa: de tota autem vita tua ratio-
nem redditurus, & iudicium subiturus, ne eos qui-
dem toleras, qui hoc iudicium tibi in mentem re-
uocant. Christi sequamur consilium: Quis Rex
iturus committere bellum aduersus alium regem,
non sedens prius cogitat si possit eum decem milibus
occurrere et qui cum viginti milibus veni ad se?
Alioquin aliove illo longè agente, legat onem mirt-
ens, regat ea, quae paci sunt. Huic consilio obsecuti
sunt iusti: haec cogitatio perpetuis premebat instu-
Iob terroribus in omnibus suis operibus: Verebar
omnia opera mea. Timor ille continuus David eo-
culis eliciebat lachrimas: s'horror ille speleo inclu-
sit Antonium: haec D. Hier. in deserta egit me-
ditatio, vbi solis ardoribus aestuabat. Iudicij me-
rus ad imperuias solitudines silentiaris compu-
lit Anachoritas. Equi erant animosi callrati, de
quibus Dominus: *Procul odoratur bellum.* Bel-
lum sanguinarium, ad quod se prudentius praepa-
rabant. Illos imitemur (sic nos horatur D. D. Cyr.
Cypr) *Securitati & vita, dum licet, provide. L. ad De-
re.* Sic quoque hoc nobis suadet Deus ex ore metriam,*

D. GR. Greg.
Hom. 26.
in Euang.

D. CH. Chrysol.
Hom. 2. in
2. ad Thess.
ad finem
Tom. 4.

Luc. 14. 34

Iob 9. 28

Iob 39. 25

Vatis Iaelis, præmissis enim multis iisque gra-
uioribus diei iudicij considerationibus, tandem
Iael 2. 12. his terrificis verbis finit: *Magnus dies Domini,*
& terribilis valde, & quis sustinebit eum? cuius
hæc ea est mens, vt præueniamus, & tam hor-
renda damna fugiamus: quocirca addit: *Nunc*
ergo dicit Dominus: *Conuertimini ad me in toto*
corde vestro, in ieiunio & fletu, & planctu &c.
Dominus igitur, vt ita faciamus nobis suam
concedat gratiam superfluentem, vt illa mu-
niti, in die illo tremendo audire mereamur. *Veni*
Benedicti &c. Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIAE SEPTIMAE SEQUENTIS.

n §. 1.

b §. 2.

c §. 3. 4. 5.

d §. 6.

e §. 7.

f §. 8. 9. 10.

g §. 11. 12.

h §. 13. 14.

i §. 15.

k §. 16.

l §. 17.

STENDIT nobis præsens Euangelium duo impleta, olim prædicta per
Vatem Habacuc, quæ Christi miraculorum lux clarissima efficeret.
Primum: cælos obnubilare. Secundum: terram illuminare a. Pri-
mum patet: illustrioribus enim Christi miraculis excæbatur sacer-
dotes, & Doctores, quos cælos dixeris, ob status sui excellentiam, &
obtenebrabantur, dum inquirunt, *Quis est hic?* b. & mentis inuidencia seipfos depaf-
cuntur, Christi que gloriam student obnubilare c. Secundum patet in eo, quod po-
pulus (id est terra) iisdem Christi miraculis ita illustratur, vt eorum conuincat nequi-
tiam d & iniquitatem, quam paulo aute perpetrarant, dum eum morti adiu-
cant e. iisque declarat; hanc sententiam illis vertendam in perditionem f. Ingressus
Christus ciuitatem, congruenter recta tetendit ad templum g. vbi malitia Religio-
nem mutauerat in sacrilegium h, & sub titulo Dei, ac sacrificiorum, furta committe-
bantur i: Ibi Christus omnes curauit infirmos: est enim domus eius, domus salu-
tis k. Maximumque operatus est prodigium, à Dauide præcantatum, nimirum lau-
des puerorum l.

§. 1. Impletur hic prophætia Habacuc, quod
lux Christi oprit cælos, & illuminat ter-
ram.

§. 2. Aspernatoria fuit hæc Iudæorum interro-
gatio. *Quis enim proprium est querere.*
Quis est hic?

§. 3. Fornax inuidiæ pectus est diaboli, pro-
inde illam non vidit D. Ioannes inter ea,
quæ sunt in mundo.

§. 4. Inuidia peccatum est occultum: Ex duo-
bu cognoscitur effectibus, cordis & lingua
commotione. *Quis est hic?*

§. 5. *Videre est in Saul binos hos effectus in-
uiciæ, quem spiritus nequam exerucia-
bat.*

§. 6. Populi dicebant. *Per ignorantem po-*

pulum confundit Deus sapientes, & trans-
mutat cælos, & terram.

§. 7. Populi dicebant. *Conuincit Deus ex
ore populi Principes, vt iniquos iudices. Sic
autem iudex, vt sponse nasus.*

§. 8. Hic est Iesus, præmonet Principes ore
populi Dominum, quod si Christum perde-
rent, & vitam suam perderent.

§. 9. Propheta. In memoriam reuocat Deum
his Principibus, ex ore plebæ; id quod de
Christo per M. ysen prædixerat.

§. 10. Hoc egit Deus Principibus per os po-
puli, id quod egerat per os asina cum Ba-
laam.

§. 11. Intrauit in Templum Recta tetendit
Christus ad templum, veniebat enim sacri-
ficiandus.